

Зв'язок із викладачем:

E-mail: kravchenkovo08@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10761>

Телефон: (061) 289-12-75

Інші засоби зв'язку: Moodle ЗНУ (форум курсу, приватні повідомлення), дистанційні – зум:

Ідентифікатор конференції : 2442143970 Код доступу: 324195

Кафедра: української літератури, 2 навчальний корпус, ауд. 232.

1. Опис навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Історія української літератури» – охарактеризувати усну народну творчість, простежити становлення та розвиток української літератури, починаючи з періоду давньої літератури, у першій половині та 40-60-их рр. XIX ст., усвідомити естетичні функції творів, осмислити їх жанрово-стильові особливості, виявити продовження та розвиток традицій.

Основні завдання вивчення дисципліни «Історія української літератури»: розкрити суть історико-літературного процесу, художніх методів, літературних напрямів, течій, стилів давньої літератури, усної народної творчості, літератури I половини XIX ст., зокрема перших десятиріч та 40-60-их рр.; визначити місце письменників у контексті розвитку і становлення нової літератури; розглянути літературні напрями, літературні роди, дати аналіз поетичної творчості, художньої прози, драматургії, сценічного мистецтва; охарактеризувати творчість письменників, які визначили подальші шляхи розвитку української літератури; творчо засвоїти матеріал, щоб вільно орієнтуватися в літературному процесі і давати правильну оцінку літературним фактам і явищам; розглянути творчість письменників як цілісне ідейно-художнє явище.

Пререквізити вивчення дисципліни: навчальна дисципліна викладається як обов'язкова в межах предметної спеціальності. Її вивчення спирається на базові знання з української літератури відповідних розділів, отримані в середній школі.

Кореквізити: дисципліна тісно пов'язана з курсами «Методика викладання української літератури», «Сучасна українська мова».

Постреквізити: компетентності та ПРН, сформовані дисципліною, знадобляться студентам у вивченні подальших розділів курсів «Історія української літератури».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова
Семестр	3-й
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість годин	180
Лекційні заняття	28 год.
Практичні заняття	28 год.
Самостійна робота	124 год.
Консультації	очна консультація щочетверга, кафедра української літератури, II корпус ЗНУ, ауд. 232 або дистанційно – зум: Ідентифікатор конференції: 2442143970 Код доступу: 324195
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен

Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10761
---	---

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>ЗК 6 Прийняття рішень на основі ціннісних світоглядних орієнтирів.</p> <p>ЗК 8 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).</p> <p>СК 1 Знання сучасних теоретичних основ предметної спеціалізації з української мови та літератури, додаткової предметної спеціальності (за вибором студента).</p> <p>СК-2 Уміння застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.</p> <p>СК 17 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про основні періоди розвитку української літератури, її напрями, жанри і стилі.</p> <p>ПРН 1 Знає сучасні теоретичні основи предметної спеціалізації, застосовує елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.</p> <p>ПРН 8 Виявляє володіння навичками знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел, зокрема й за допомогою цифрових технологій.</p> <p>ПРН 16 Розуміє значення культури як форми людського існування, різноманіття та мультикультурність світу й керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу й співробітництва.</p> <p>ПРН 17 Уміє вчитися впродовж життя й самостійно удосконалювати здобуту під час навчання кваліфікацію.</p>	<p>- пояснюваль-но-ілюстративний (пояснення, розповідь, демонстрація);</p> <p>- частково-пошуковий (бесіда, робота з книгою);</p> <p>- проблемного викладу (спостереження, творчі завдання, робота навчально-методичною літературою);</p> <p>дослідницький (самостійна робота з науковою літературою, ілюстрація, спостереження).</p>	<p>Проміжні контрольні заходи:</p> <p>– виконання тестових завдань у СЕЗН Moodle;</p> <p>– виконання письмових завдань за окремими темами й розділами;</p> <p>– усне опитування.</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСОБЛИВОСТІ ДАВНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Тема 1. Особливості давньої літератури. Специфіка давньої української літератури. Історія вивчення давньої української літератури та проблема її періодизації. Проблеми дослідження літературного процесу IX–XVIII ст.

Тема 2. Оригінальна література Київської Русі. Літопис як історична і літературна пам'ятка Київської Русі: а) «Початковий літопис»; б) «Повість минулих літ»; в) «Київський літопис»; г) «Галицько-Волинський літопис». Ораторсько-проповідницьке письменство. Агіографічні твори про місцевих святих. «Києво-Печерський патерик». Паломницька література. «Повчання» Володимира Мономаха. «Слова о полку Ігоревім» – перший художній твір Київської Русі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ.

Тема 3. Усна народна творчість і література. Розвиток народної творчості від витоків до сучасності, особливості побутування текстів за певних історичних умов. Періодизація та класифікація фольклору. Зв'язок із художньою літературою.

Тема 4. Обрядова творчість та героїчний епос. Система ритуально-обрядових дій. Традиції та звичаї українського народу. Героїчний епос – збірна назва фольклорних творів різних жанрів, у яких у легендаризованій формі відображено волю, завзяття народу в боротьбі проти ворогів, зла, гноблення. Витоки героїчного епосу лежать в усній народній творчості. Найдавніший (архаїчний) епос міф, казка, легенда. Давній (класичний) епос. «Рамаїяна», «Іліада», «Одісея» Гомера. Середньовічний героїчний епос «Слово о полку Ігоревім».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ СТОЛІТТЯ: ПЕРШІ ДЕСЯТИРІЧЧЯ.

Тема 5. І. Котляревський. Життя і творчість. Короткі біографічні відомості. Робота над «Енеїдою», особливості видання. Поетика жанру бурлескно-трагедійного твору у зв'язку з жанровими характеристиками «Енеїди» як бурлескно-трагедійної поеми. Народність, оптимізм твору, художні засоби. Природа сміху в «Енеїді». Ідея оновлення світу. Ідейно-художня система твору. Сучасне котляревствознавство: а) свято «національного єднання всіх українців»; б) «Енеїда» в системі літератури українського бароко; в) міфологема «Нового Риму» в «Енеїді».

Тема 6. І. Котляревський – зачинатель української драматургії I пол. ХІХ ст. Класицизм і драматургія. Особистісне, національне, загальнолюдське у «Наталці Полтавці». «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник» – «малоросійські опери».

Тема 7. Г. Квітка-Основ'яненко. Життя і творчий шлях. Г. Квітка-Основ'яненко – зачинатель прози в українській літературі.

Тема 8. Сентиментально-реалістичні твори Г. Квітки-Основ'яненка. Повість «Маруся» як доказ спроможності української мови і літератури творити «...і звичайне, і ніжненьке, і розумне, і полезне». Повість «Сердешна Оксана» – попередниця поеми Т. Шевченка «Катерина».

Тема 9. Український романтизм. Складність і протейзм феномена романтизму. Хронологія та передумови романтизму. Принципи творчої програми українських поетів-романтиків. Балада – емблематичний жанр українського романтизму.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ I ПОЛОВИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ: 40-60-РОКИ.

Тема 10. Життя Т. Шевченка. Ранній період творчості. Дитячі та юнацькі роки (1814-1830). Перші роки в Петербурзі (1831-1838). Навчання в Академії мистецтв. Поява «Кобзаря» та «Гайдамаків» (1838-1842).

Тема 11. Життя і творчість Т. Шевченка періоду «трьох літ». Подорож на Україну (1843). У Запоріжжі. Т. Шевченко і В. Репніна. Поема «Тризна». Жанрово-стилістичне спрямування поеми «Сон». Знову в Петербурзі (1844-1845).

Тема 12. Останній період життя і творчості Т. Шевченка. Нова варіація жіночих образів у поемі «Марія». Т. Шевченко і Л. Полусмакова. Б. Антоненко-Давидович про Т. Шевченка. Оповідання «Сліпа Катерина» Є. Кротевича. «Присвята» І. Франка.

Тема 13. Марко Вовчок. Життя і творчість. Біографічні відомості. Марко Вовчок – послідовниця Т. Шевченка. Збірка «Народні оповідання». Повість «Інститутка». Творчість останнього періоду. Листування Марка Вовчка.

Тема 14. П. Куліш. Життя і творчість. Біографічні відомості. Рання творчість. Поетична творчість.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		о/д.ф.	
1	2	3	4
Лекція 1	Особливості давньої літератури. Специфіка давньої української літератури. Історія вивчення давньої української літератури та проблема її періодизації. Проблеми дослідження літературного процесу IX–XVIII ст.	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 1	Літопис як історична і літературна пам'ятка Київської Русі: а) «Початковий літопис»; б) «Повість минулих літ»; в) «Київський літопис»; г) «Галицько-Волинський літопис». Ораторсько-проповідницьке письменство.		<i>щотижня</i>
Лекція 2	Оригінальна література Київської Русі. Агіографічні твори про місцевих святих. «Киево-Печерський патерик». Паломницька література. «Повчання» Володимира Мономаха. «Слова о полку Ігоревім» – перший художній твір Київської Русі.	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 2	«Слова о полку Ігоревім» – перший художній твір Київської Русі.	2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота 1	Охарактеризувати один із літописів як історичну та літературну пам'ятку Київської Русі		
Лекція 3	Тема 3. Усна народна творчість і література. Розвиток народної творчості від витоків до сучасності, особливості побутування текстів за певних історичних умов. Періодизація та класифікація фольклору. Зв'язок із художньою літературою.	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 3	Розвиток народної творчості від витоків до сучасності, особливості побутування текстів за певних історичних умов. Періодизація та класифікація фольклору.	2	<i>щотижня</i>
Лекція 4	Обрядова творчість та героїчний епос. Система ритуально-обрядових дій. Традиції та звичаї українського народу. Героїчний епос – збірна назва фольклорних творів різних жанрів, у яких у легендаризованій формі відображено волю, завзяття народу в боротьбі проти ворогів, зла, гноблення. Витоки героїчного епосу лежать в усній народній творчості. Найдавніший (архаїчний) епос міф, казка, легенда. Давній (класичний) епос. «Рамаяна», «Гліада», «Одісея» Гомера.	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 4	Героїчний епос.	2	<i>щотижня</i>

Самостійна робота 2	Розкрити тему у формі есе: «Розвиток народної творчості від витоків до сучасності, особливості побутування текстів за певних історичних умов».		
Лекція 5	І. Котляревський. Життя і творчість. Короткі біографічні відомості. Робота над «Енеїдою», особливості видання. Поетика жанру бурлескно-травестійного твору у зв'язку з жанровими характеристиками «Енеїди» як бурлескно-травестійної поеми. Народність, оптимізм твору, художні засоби. Природа сміху в «Енеїді». Ідея оновлення світу. Ідейно-художня система твору. Сучасне котляревствознавство: а) свято «національного єднання всіх українців»; б) «Енеїда» в системі літератури українського бароко; в) міфологема «Нового Риму» в «Енеїді».	2	щотижня
Практичне заняття 5	Бурлескно-травестійна поема «Енеїда» І. Котляревського. 1.Особливості видання твору (1798-1842). 2.Поетика жанру «Енеїди». 3.Традиції і новаторство у творі. 4.Композиція і сюжет поеми. 5.Історична основа твору. 6.Природа сміху в «Енеїді». 7.Художні засоби поеми. 8.Система образів-персонажів твору та засоби їх творення.	2	щотижня
Лекція 6	І. Котляревський – зачинатель української драматургії I пол. XIX ст. Класицизм і драматургія. Особистісне, національне, загальнолюдське у «Наталці Полтавці». «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник» – «малоросійські опери».	2	щотижня
Практичне заняття 6	«Наталка Полтавка» І. Котляревського. 1.Особливості жанру «Наталки Полтавки» як «малоросійської опери»: а) характер драматичного конфлікту у творі; б) система образів-персонажів; в) соціальна спрямованість і суть сатиричного зображення у п'єсі. 2.«Москаль-чарівник» – перший водевіль української драматургії I-ї пол. XIX ст.: а) характеристика жанру; б) образи-персонажі водевілю; в) морально-етичні та суспільно-політичні питання у творі.	2	щотижня
Лекція 7	Г. Квітка-Основ'яненко. Життя і творчий шлях. Г. Квітка-Основ'яненко – зачинатель прози в українській літературі.	2	щотижня
Практичне заняття 7	Сентиментально-реалістична повість «Маруся» як доказ спроможності української мови і літератури творити «...і звичайне, і ніжненьке, і розумне, і полезне».	2	щотижня
Лекція 8	Сентиментально-реалістичні твори Г. Квітки-Основ'яненка. Повість «Маруся» як доказ спроможності української мови і літератури творити «...і звичайне, і ніжненьке, і розумне, і полезне». Повість «Сердешна Оксана» – попередниця поеми Т. Шевченка «Катерина».	2	щотижня

Практичне заняття 8	Драма «Сватання на Гончарівці» Г. Кв.-Осн.		щотижня
Лекція 9	Український романтизм. Складність і протейзм феномена романтизму. Хронологія та передумови романтизму. Принципи творчої програми українських поетів-романтиків. Балада – емблематичний жанр українського романтизму.	2	щотижня
Практичне заняття 9	1.Збірка «Байки й прибаютки» Л. Боровиковського. Тип байки у творчості поета. 2.Балада «Маруся» як синтез запозиченого сюжету й українських фольклорно-етнографічних джерел. 3.Узагальнений образ України «козацьких часів» як країни ідеальних героїв.).	2	щотижня
Самостійна робота 3	Скласти тези статті Л. Мороз Класицизм і драматургія Івана Котляревського. Рідний край. Науковий публіцистичний художньо-літературний альманах. 2003. № 2 (9). С. 93-98. 2. Оформити тези відповідно до вимог.		
Лекція 10	Життя Т. Шевченка. Ранній період творчості. Дитячі та юнацькі роки (1814-1830). Перші роки в Петербурзі (1831-1838). Навчання в Академії мистецтв. Поява «Кобзаря» та «Гайдамаків» (1838-1842).	2	щотижня
Практичне заняття 10	«Гайдамаки» – вершина історичних поем Т. Шевченка.	2	щотижня
Лекція 11	Життя і творчість Т. Шевченка періоду «трьох літ». Подорож на Україну (1843). У Запоріжжі. Т. Шевченко і В. Репніна. Поема «Тризна». Жанрово-стилістичне спрямування поеми «Сон». Знову в Петербурзі (1844-1845).	2	щотижня
Практичне заняття 11	Еволюція балади у творчості Т. Шевченка	2	щотижня
Лекція 12	Останній період життя і творчості Т. Шевченка. Нова варіація жіночих образів у поемі «Марія». Т. Шевченко і Л. Полусмакова.	2	щотижня
Практичне заняття 12	Лірика останнього періоду творчості Т. Шевченка		щотижня
Лекція 13	Марко Вовчок. Життя і творчість. Біографічні відомості. Марко Вовчок – послідовниця Т. Шевченка. Збірка «Народні оповідання». Повість «Інститутка».	2	щотижня
Практичне заняття 13	«Інститутка» Марка Вовчка	2	щотижня
Лекція 14	П. Куліш. Життя і творчість. Біографічні відомості. Рання творчість. Поетична творчість.	2	щотижня
Практичне заняття 14	«Чорна рада» П. Куліша – перший історичний роман.	2	щотижня

Самостійна робота 4	Дати письмове пояснення, чому Т. Шевченко не оселився на Україні? Пояснення оформити у формі есе.	23	
Усього		150	

5. Види і зміст контрольних заходів

Питання для підготовки до практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10761>

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу/ термін виконання	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
ЗМ 1				
Практичне заняття 1, 2	Опитування за планами практичних занять	Знання теоретичних питань і художніх творів	Рівень засвоєння теоретичних питань, змісту художніх текстів, практичних умінь і навичок із тем, включених до змістового модуля за планами практичних занять, оцінюється максимально у 2 бали: – незадовільно – 0 балів; – задовільно – 2 бали	4
Тест 1	Виконання тесту	Тест необхідно виконати після опрацювання тем ЗМ1	Тест оцінюється від 0,5 до 2 балів: – не виконаний тест – 0 балів; – за виконаний тест здобувач отримує 0,5-2 бали	2
Самостійна робота 1	Письмове виконання завдань самостійної роботи	Самостійна робота надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	Уміння застосовувати набуті знання на практиці (самостійно) оцінюється максимально в 2 бали: – не виконане завдання – 0 балів; – задовільно – 0,5-2 бали	2
Завдання 1	Виразне читання напам'ять дві колядки (на вибір).	Виразне читання твору напам'ять на день проведення практичного заняття	Виразне читання твору напам'ять оцінюється від 0,5 до 1 бала: – не може прочитати твір напам'ять – 0 балів; – виразне читання твору – 1 бал	2
ЗМ 2				
Практичне заняття 3,4	Опитування за планами практичних занять	Знання теоретичних питань і художніх творів	Рівень засвоєння теоретичних питань, змісту художніх текстів, практичних умінь і навичок із тем, включених до змістового модуля за планами практичних занять, оцінюється максимально у 2 бали: – незадовільно – 0 балів; – задовільно – 2 бали	4

Тест 2,3,4	Виконання тестів	Тести необхідно виконати після опрацювання тем ЗМ1	Кожен тест оцінюється від 0,5 до 2 балів: – не виконаний тест – 0 балів; – за виконаний тест здобувач отримує 0,5-2 бали	6
Самостійна робота 2	Письмове виконання завдань самостійної роботи	Самостійна робота надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	Уміння застосовувати набуті знання на практиці (самостійно) оцінюється максимально в 2 бали: – не виконане завдання – 0 балів; – задовільно – 0,5-2 бали	2
Завдання 2	Виразне читання напам'ять дві щедрівки (на вибір).	Виразне читання твору напам'ять на день проведення практичного заняття (офлайн)	Виразне читання твору напам'ять оцінюється від 0,5 до 1 бала: – не може прочитати твір напам'ять – 0 балів; – виразне читання твору – 1 бал	2
ЗМ 3				
Практичне заняття 5,6,7,8,9	Опитування за планами практичних занять	Знання теоретичних питань і художніх творів	Рівень засвоєння теоретичних питань, змісту художніх текстів, практичних умінь і навичок із тем, включених до змістового модуля за планами практичних занять, оцінюється максимально у 2 бали: – незадовільно – 0 балів; – задовільно – 2 бали	10
Тест 5,6	Виконання тестів	Тести необхідно виконати після опрацювання тем ЗМ1	Кожен тест оцінюється від 0,5 до 2 балів: – не виконаний тест – 0 балів; – за виконаний тест здобувач отримує 0,5-2 бали	4
Самостійна робота 3	Письмове виконання завдань самостійної роботи	Самостійна робота надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	Уміння застосовувати набуті знання на практиці (самостійно) оцінюється максимально в 2 бали: – не виконане завдання – 0 балів; – задовільно – 0,5-2 бали	2
Завдання 3	Виразне читання напам'ять уривку з поеми «Енеїда» І. Котляревського (початок)	Виразне читання твору напам'ять на день проведення практичного заняття	Виразне читання твору напам'ять оцінюється від 0,5 до 1 бала: – не може прочитати твір напам'ять – 0 балів; – виразне читання твору – 1 бал	1
ЗМ 4				
Практичне заняття 10,11,12,13, 14	Опитування за планами практичних занять	Знання теоретичних питань і художніх творів	Рівень засвоєння теоретичних питань, змісту художніх текстів, практичних умінь і навичок із тем, включених до змістового модуля за планами практичних занять, оцінюється максимально у 2 бали: – незадовільно – 0 балів; – задовільно – 2 бали	10

Тести 7,8	Виконання тестів	Тести необхідно виконати після опрацювання тем ЗМ1	Кожен тест оцінюється від 0,5 до 2 балів: – не виконаний тест – 0 балів; – за виконаний тест здобувач отримує 0,5-2 бали	4
Самостійна робота 4	Письмове виконання завдань самостійної роботи	Самостійна робота надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	Уміння застосовувати набуті знання на практиці (самостійно) оцінюється максимально в 2 бали: – не виконане завдання – 0 балів; – задовільно – 0,5-2 бали	2
Завдання 4	Виразне читання напам'ять творів Т. Шевченка: «Заповіт», один псалом із циклу «Давидові псалми», «Садок вишневий коло хати».	Виразне читання твору напам'ять на день проведення практичного заняття	Виразне читання твору напам'ять оцінюється від 0,5 до 1 бала: – не може прочитати твір напам'ять – 0 балів; – виразне читання твору – 1 бал	3
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Екзамен	2 теоретичних питання і тест	Перелік питань для підсумкового контролю та тести розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10761	Здобувач проходить екзаменаційний тест на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle і отримує 20 балів та усно відповідає на два теоретичні питання (20 балів)	20 20
Усього за підсумковий контроль				40

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється протягом семестру з чотирьох видів робіт: практичні заняття, результати завдань, виконання самостійної роботи, проходження тестів. Вони оцінюються сумою набраних балів (min – 35 балів, max – 60 балів). При формуванні шкали балів стимулюється систематична робота здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Здобувач повинен уміти схарактеризувати умови розвитку української літератури – від давньої до нової (першої половини ХІХ ст., зокрема перших десятиріч та 40-60 рр.), вільно оперувати системою знань з історії еволюції українського літературного процесу, орієнтуватися у складнощах розвитку нової літератури в історичних умовах, знати зміст художніх текстів, аналізувати твори з урахуванням їхньої своєрідності, користуючись

сучасною літературно-критичною термінологією, сприймати й аналізувати твір у його формально-змістовій єдності.

Критерії оцінювання практичних занять:

Рівень засвоєння теоретичних положень, осмислення літературно-критичних праць, зміст художніх творів і їхній практичний аналіз оцінюється за результатами відповідей безпосередньо на практичному занятті (за неможливості відвідування заняття – шляхом індивідуальної бесіди, виконаних завдань і самостійної роботи максимально в 2 бали:

– незадовільно – 0 балів;

– задовільно – 2 бали, де:

– **2 бали** – відповідь здобувача вичерпна й ґрунтовна; побудована логічно й послідовно; викладена багатою мовою, відзначається точним вживанням термінів. Здобувач виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує теоретичні знання на практиці, аналізує й інтерпретує художні твори різних жанрів, влучно цитує, наводить необхідні приклади; демонструє вміння працювати з різними джерелами та добирати необхідну інформацію з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати; знає імена дослідників; веде діалог, доводить власну громадську та світоглядну позицію, відповідає на додаткові запитання.

– **0 балів** – здобувач не знає більшої частини теоретичного матеріалу, не володіє термінологією, змістом художніх творів, практичними навичками аналізу художніх текстів різних жанрів; мова спрощена; здобувачу важко підтримувати бесіду, не вистачає доказів для обґрунтування власного погляду, а викладачу доводиться постійно коректувати відповідь здобувача.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Самостійна робота надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми та оцінюється максимально в 2 бали:

– не виконане завдання чи незадовільний рівень виконання – 0 балів;

– **2 бали** – здобувач виконав письмове завдання самостійно, в повному обсязі, продемонструвавши розуміння термінології, вміння працювати з художнім текстом і літературознавчими працями, наводити приклади, глибоко й переконливо обґрунтовувати думки, здійснювати літературознавчий аналіз творів різних жанрів. Матеріал викладено логічно-послідовно без фактичних і орфографічних помилок. Робота здана на перевірку вчасно.

Критерії оцінювання завдань:

Виразне читання напам'ять творів (усього 8) оцінюється у 8 балів, де незадовільний рівень виконання – 0 балів; задовільний рівень читання – 1 бал;

Критерії оцінювання тестів:

Поточне тестове оцінювання здійснюється на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle. Кожен тест оцінюється від 0,5 до 2 балів: – не виконаний тест – 0 балів; – за виконаний тест здобувач отримує 0,5-2 бали.

Підсумковий контроль

До підсумкового семестрового контролю допускаються здобувачі, яким на дату консультації перед цим контролем зараховано всі поточні заходи з чотирьох змістових модулів і нараховано від 35 до 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену: здобувач проходить екзаменаційний тест на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle (тест оцінюється в 20 балів).

Критерії для усної відповіді на заліку:

Здобувач усно відповідає на два теоретичні питання (20 балів). Кожне теоретичне питання оцінюється у 10 балів, зокрема, враховується:

– вичерпність, повнота, логічна структурованість відповіді;

– уміле оперування літературознавчою термінологією, доцільне застосування елементів аналізу художнього тексту;

– посилення на текст, влучне цитування;

– уміння враховувати історико-літературний контекст, світогляд письменника для інтерпретації тексту;

– уміння визначати специфіку художніх творів і місце в літературному процесі.

Підсумковий контроль вважається успішним, якщо здобувач отримав від 25 до 40 балів.

Загальна семестрова бальна оцінка за дисципліну складається як сума балів за всі поточні заходи з усіх змістових модулів і за підсумковий контроль і не може перевищувати 100 балів. Бальна оцінка переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Екзамен
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Біловол І. Творчість Г. Квітки-Основ'яненка в контексті європейського сентименталізму. *Український світ у наукових парадигмах: зб. наук. пр.* / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків: ХІФТ, 2020. Вип. 7. С. 155-157.
2. Бовсунівська Т. Літературні угруповання українських романтиків та значення їхніх ідеологем. *Питання літературознавства*. № 106. 2022. С. 41-50.
3. Боронь О. «Ані титли... Нові студії над Шевченковою біографією і творчістю». Київ: Критика, 2024. 392 с.
4. Калашник О. Візія майбутнього України і культурне просвітництво П. Куліша (про відзначення 205 річниці від Дня народження П. Куліша в Ніжинському державному університеті імені М. Гоголя). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2024. № 67. С. 162-165.
5. Кизилова В. Марко Вовчок і літературна казка: авторський внесок у розбудову жанру. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Українська література*. Т. 31 (70). № 1. Ч. 3. 2020. С. 145-150.
6. Кравченко В. Історія української літератури ХІХ ст.: 40-60 рр.: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта» освітньо-професійної програми 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2023. 173 с.
7. Кравченко В. Історія української літератури ХІХ ст.: перші десятиріччя. Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта» освітньої програми 014.01 середня освіта (Українська мова і література) та спеціальності 035 філологія спеціалізації 035.01 українська мова та література освітньої програми українська мова та література. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 48 с.
8. Кравченко В. Історія української літератури ХІХ століття: перші десятиріччя: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014

- «Середня освіта» освітньо-професійної програми 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 188 с.
9. Кравченко В. Моє слово про Шевченка. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 186 с. /Зб. наук. статей/.
 10. Кравченко В. Хмільні напої в художніх творах поетів-романтиків ХІХ ст. *Густативно-сапористичні модуси української та світової культури* : колективна монографія (на матеріалі ІІ Всеукраїнської наук.-теорет. конференції «Харчові традиції – ментальний код нації») / за заг. ред. проф. Віват Г. І. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2020. С. 99-111.
 11. Лисоколенко Т., Резніков С. Кордоцентризм українського романтизму : філософія у літературі. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2022. 2 5(1). С. 72-76.
 12. Перевертень Н. Зумовленість літературних персонажів культурно-історичним контекстом (на прикладі української літератури першої половини ХІХ ст.) *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 19. Т. 2. 2021. С. 181-185.
 13. Терехова І. Дуалістична картина світу в «Малоросійських баладах» Левка Боровиковського. *Наукові записки ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. Літературознавство*. Вип. 2. (98). Харків : ХІФТ, 2021. С. 193-210.
 14. Шаменков С. Герої поеми «Енеїда» Івана Котляревського в контексті історичного строю епохи. *Стрій*. № 4. 2022. С. 25-34.
 15. Шаф О. «Тарас Бульба» Миколи Гоголя в полоні ідеологічних спекуляцій : з досвіду підготовки майбутніх вчителів-словесників. *Література та культура Полісся*. Вип. 110. № 24. 2024. С. 17-27.
 16. Kravchenko V., Stadnichenko O., Laskava Y., Bondarenko V., Lenok M. Philosophy of the female image in the context of social circumstances in fiction. *Wisdom*. 4 (20). Yerevan, 2021. P. 104-111.
 17. Kravchenko V., Stadnichenko O., Protsenko O., Stasyk M., Olshanska O. Pedagogical features of the ethnocultural aspect of personality in literature. *Revista Tempos E Espaços Em Educação*. V.14 n 33. 2021. 14 (33). P. 16-19.

Інформаційні ресурси

1. «Енеїда». Паспорт: тема, ідея, герої. URL : <https://dovidka.biz.ua/enejida-analiz-osnovna-tema-ideya-golovni-geroyi/>
2. Жінка в чорній оксамитовій сукні. Із життєпису Марка Вовчка. URL : <https://localhistory.org.ua/texts/statti/zhinka-v-chornii-oksamitovii-sukni/>
3. Ознаки романтизму. URL : <https://vseosvita.ua/library/embed/01000r13-cdf3.docx.html>
4. Особливості українського літературного процесу 40-60-х рр. ХІХ ст. URL : <http://studentam.net.ua/content/view/5859/116/>.
5. Сохацька Є. Феномен Марка Вовчка. URL : https://dyvoslovo.com.ua/wp-content/uploads/2016/04/9_122013.pdf
6. Тиховська О. Українська народна чарівна казка : психоаналітичний аспект : монографія. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/32bc6b88-7212-499c-b702-0d7de8058e50/content>
7. Українська усна народна творчість : навчальний посібник / Н. Осьмак, Т. Бикова та ін. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. 151 с. URL : <https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/35c652d7-c132-42a0-b889-799384db6bc4/content>
8. Цікаві та маловідомі факти із життя Тараса Шевченка. URL : https://brovary.net.ua/tsikavita-malovidomi-fakty-iz-zhyttia-tarasa-shevchenka/#google_vignette
9. Шинкарук В. Роль Пантелеймона Куліша в українському культуротворенні. URL : <https://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/191768>
10. Як покарати жінку: «гріховність» в ілюстраціях Базилевича до «Енеїди» Котляревського URL : <https://povaha.org.ua/yak-pokaraty-zhinku-hrihovnist-v-ilyustratsiyah-anatoliya-bazylevycha-do-enejidy-ivana-kotlyarevskoho/>

7. РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних і практичних занять. Студентам, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, необхідно протягом тижня узгодити з викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Результати навчання за курсом, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються за умови їх відповідності освітньому компоненту, передбаченим освітньою програмою результатам навчання та підтверджені відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Можливими видами діяльності для неформальної та/або інформальної освіти може бути участь у студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, конференціях; участь у програмах неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо). Наприклад: Всеукраїнський квест-марафон «Чи знаємо ми Шевченка?»; Всеукраїнський конкурс есе учнівської та студентської молоді «Мій Шевченко».

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються студентами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Рекомендована база даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно в навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (виконання письмових завдань, тестів, заліку) використання гаджетів заборонено.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є електронна система Moodle ЗНУ.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень.

Відповіді на запити студентів подаються викладачем протягом двох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle ЗНУ, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle ЗНУ, є актуальною.

Якщо за технічних причин доступ до Moodle ЗНУ є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу kravchenkovo08@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н. р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методика проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається [Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz](https://lnk.ua/9MVwgEpVz).

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9.00 до 21.00).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: y_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.